

A munkalovaglás ü

WORKING EQUITATION VILÁGBAJNOKSÁG, FRANCIAORSZÁG

2

nnepe

4

A 2018-as müncheni helyszín után az idén július 20–23. között Franciaországban, a már majdnem az Atlanti-óceán partján fekvő Les Herbiers városában rendezték a working equitation világbajnokságot. A versenyen 19 ország 49 lovasa mérte össze tudását, köztük először a sportág történetében két magyar lovas is, Kertész Borbála Marokkóval és jómagam, Kappel Edit Bolivarral. Harmadik magyar lovas híján a csapatversenybe nem szállhattunk be, de ezzel számos más ország, többek között Olaszország, Belgium, Ausztria, az USA és Lengyelország küldöttsége is így volt. Teljes csapat kilenc országból tudott kvalifikálódni: Portugáliából, Spanyolországból, Franciaországból, Németországból, Hollandiából, Kolumbiából, Nagy-Britanniából, Svájcól és az újonnan debütált Csehországból.

A versenyhelyszín egy pazar kialakítású nagy lovaskomplexum volt, ahol rendszeresen rendeznek nemzetközi lovasversenyeket. Az infrastruktúra tökéletesen megfelelt egy ilyen méretű rendezvénynek. A megnyitó napján bennünket, lovasokat fogatokkal vittek be – amelyekbe természetesen nagyon szép, óriási percheron lovak voltak befogva – Les Herbiers történelmi központjába, ahol elképesztő tömeg várt ránk. Az egész város kinn volt az utcákon, zászlókat lengetve éljenezve meg minden ország képviselőjét. Elképesztő és nagyon lelkesítő élmény volt.

Az első megmérést az állatorvosi kontroll volt, amit nagyon komolyan vettek. Ez egyébként mindvégig jellemezte a versenyt. Minden versenyszámban megvizsgálták a lovakat közvetlenül a pályára lépés előtt és után is, különös tekintettel a szájukra, nyelvükre és oldalukra. Egyetlen lovat sem kellett kizárniuk, de volt, akit a gyorsasági pálya lovaglása közben csengettek ki, mert véres lett a ló oldala. Ez épp az istállószomszédunkkal történt, elég érthetetlen volt, pontosan mi is lehetett az oka, mert ő nagyon jó kapcsolatban volt a lovával és kifejezetten szimpatikusan lovagolta, biztosan nem ő okozta a sérülést. Másra nem tudunk gondolni, mint csípésre, miután érzékeny bőré volt a ló, és több helyen is fel volt dagadva a csípésektől.

- 1. Az egyéni győztes Gilberto Filipe az akadálypályán
- 2. Tiago Alves volt a leggyorsabb
- 3. Borka és lova, Marokkó igazi közönségkedvenc lett
- 4. A szerző a díjlovas számban

A díjlovaglás előtt mindig van egy kis feszültség a levegőben, először mutatkoznak meg a lovasok, és a versenyszám végére ki is derülnek az erőviszonyok. A díjlovasprogramban viszonylag hosszú a lépés szakasz, ebben két teljes piruett és féloldalazás is van, az ügetőszakasz rövid, nem túl hangsúlyos, míg a vágta annál inkább. Nagyon sok ugrásváltás van, rengeteg átmenet, több vágtafokozás (körön is), és hátralépés is, mindezt egy kézzel lovagolva. Kiderült, hogy ezen a szinten bizony már nem árt, ha jól mozog és szép a ló, bár a bírók elsősorban a vágta minőségét, az ültetettséget és az átengedőséget pontozták szigorúan, ami egyértelműen az ibériai lovaknak az erőssége.

A portugálok két lovasa, Gilberto Filipe és Mafalda Mendez nagyon szép programot mutatott be, nekem mégis Katja Lauer és Ibo nevű német sportlova tetszett a legjobban, a legkorrektebb lovaglást tőle láthattuk, ő végül 73,5%-kal a negyedik helyen végzett ebben a versenyszámban.

A stílus-akadálypálya rémisztően nehéz vonalvezetésű volt, és nagyon hosszú, ami igazán próbára tette a ló és lovas koncentrációképességét. Volt is kizárás pályatévésztés miatt. Az akadályok feketék és barnák voltak, tömegesek és ijesztőek, a sok dekoráció miatt a pálya gyakorlatilag átláthatatlan. Pontosán meg kellett tervezni előre minden vágtaugrást, különben nagyon könnyen el lehetett tévedni. A pályabejárás során derült ki, hogy a szokásosnál jóval hosszabb a garocha (rúd) mérete, aminek a kezelésével sok lovasnak volt problémája aztán, többek között nekünk

is, de a német csapatnak is súlyos pontvesztéseket okozott.

Ez is egy érdekes tapasztalat volt, hogy ilyesmire is fel kell készülni, valamint a 3D bikára, ami lapokból volt összerakva, így nagyon megnehezítette a lovasnak, hogy pontosan lássa a vonalvezetést. A portugálok magabiztosan tartották a pozíciójukat, míg a németek, franciák, spanyolok között párpontos különbség alakult ki, így a gyorsasági akadálypályát már nagy izgalmossal várta mindenki.

A gyorsasági akadálypálya napján mást sem lehetett látni, mint vigyorgó lovasokat. Ez a versenynek kétségkívül a legélvezetesebb része, és egy-egy ügyes lovaglás, vagy épp kizárás bizony jól meg tudja kavarni a sorrendet. A közönség fantasztikus volt, együtt élt a lovasokkal, elképesztően jó hangulat alakult ki. A nap végére pedig kiderült, mi volt a szerepe a harmadik portugál lovasnak, Tiago Alvesnek, aki verhetetlen időt ment és ezzel be is biztosította a csapatot az első helyre.

A marhaterelés elsősorban a nemzeti csapatokról szólt, az egyéni indulókat véletlenszerűen rakták össze. Mi, magyarok a tapasztalatszerzés miatt indultunk, a lengyel egyéni indulóval egy csapatban. Nem túl szerencsés módon mi kezdtünk a friss borjakkal, akik nagyon gyorsak, reaktívak voltak, és volt köztük egy kifejezetten agresszív is, aki kétszer is egészen komo-

„A stílus-akadálypálya
rémisztően
nehéz vonalvezetésű volt,
és nagyon hosszú”

lyan nekiment Marokkónak (aki nem sokkal nagyobb náluk), szerencsére a kis fjord állta a sarat és nem okozott benne komoly traumát.

Nagyon érdekes volt megfigyelni, hogy a különböző országok versenyzői milyen technikával és milyen eszközökkel terelik a

marhákat. Voltak, akik garochát, míg mások (a kolumbiai csapat) egy terítőszerű anyagot lengetve győzték meg a marhákat, hogy a vonal mögött maradjanak. Az eszközhasználat megengedett (a borjúhoz érne tilos), és az adott ország állattartási hagyományait hivatott megőrizni, így mi is elhatároztuk, hogy megnézzük közelebbről is majd, az alföldi marhapásztorok milyen botokat használnak.

Amennyire lehengerlő volt a német csapat győzelme Münchenben, annyira nyilvánvaló volt, hogy ezt a világbajnokságot most eszük ágában sem volt kiengedni a kezükből a portugáloknak. Nagyon erős csapatot raktak össze, és minden versenyszámban nagyon szép pontokat szereztek, míg a németek egy teljesen új összeállítású csapattal álltak versenybe, miután az előző csapat lovai nyugdíjba mentek (15-16 évesek voltak már az előző világbajnokságon is). A megfiatalodott csapat szép teljesítményt nyújtott, de ezúttal nem tudták felvenni a versenyt az erős portugál

2

3

6

7

csapattal. Így aztán végeredményként csapatban első lett Portugália, második Franciaország, harmadik Spanyolország és negyedik Németország; az egyéni aranyérmet pedig a portugál Gilberto Filipe szerezte meg Zinque das Lezirias nevű lovával, a dobogó második fokára a szintén portugál Mafalda Mendes állhatott, aki Iscót lovagolta, harmadik pedig a francia Julie Alteyrac lett Califa Es nevű lovával. A 49 induló lóból 27 volt lusitano fajtájú, a többi viszont óriási diverzitást mutatott. A német sportlótól a quarter fajtáig nagyon sokféle lovat láthattunk, Kertész Borbála révén pedig a fjord kislovaknak is volt egy képviselőjük. Marokkó abszolút közönség-sikert aratott, hamar komoly rajongótábora lett mind a közönség, mind a lovasok körében. Ez a fajta hozzáállás jellemezte egyébként az egész versenyt, amelynek hangulata messze-messze eltért a megszokott lovasversenyekétől. Bár a tét nagy volt, a lovasok között nem volt feszültség, sokkal inkább egyfajta bajtársiasság és játékos

versenyszellem, ami meghatározta az istállókat, melegítőpályákat és a közösségi terek hangulatát.

A lovasok a közönséggel együtt ünnepelelték a szép lovaglásokat, és mindenki kapott egy-egy biztató szót, segítő kezét, ha épp szüksége volt rá. Mi is, mint újoncok, hamar a WE közösség tagjának éreztük magunkat. Az eredményhirdetés olyan volt, mint egy fesztivál. Minden lovas a pályán volt a nemzeti zászlókkal, hatalmas ünneplő közönség, akik minden lovas teljesítményét lelkesen éljenezték. Mi pedig a díjátadások után sorfalat állva, tisztelettel és könnyes szemmel elbúcsúztattuk a portugál egyéni győztes lovát, Zinque-et, akit nyugdíjba vonulása jelképekül Gilberto leszerszámozott és kivezetett a pályáról. Nagyon megható pillanatok voltak, egy nagyszerű ló fantasztikus karrierje ért méltó módon véget. Ezúton is sok boldog békes évet kívánunk még neki!

Kertész Borbála és Marokkó 34. lett, jómagam és Bolivar pedig a 37. helyen végez-

- 1. Az ezüstérmes Mafalda Mendes és lova, Isco | 2. Szépen sikerült a gyorsasági pálya (Kappel Edit és Bolivar)
- | 3. Borka a gyorsasági szám kapujában
- | 4. Kappel Edit és Bolivar | 5. Az orvosi ellenőrzés sosem maradt el
- | 6. Kertész Borbála és lova, Marokkó
- | 7. A búcsú pillanata: Gilberto és lova, Zinque

tünk, ami nagyon szép teljesítménynek mondható, hiszen a mezőny nagyon erős volt, a pályák pedig nagyon komplikáltak, nehéz vonalvezetésűek, de lovaink verseny-rutin hiányában is nagyon szépen helytálltak. Marokkó a fjord fajta képviselőjeként igazi kuriózumnak számított, míg Bolivar mindössze 8 évével a mezőny legfiatalabb lova volt. A két ló a hosszú út (1900 km) és a hőség ellenére is kiváló kondícióban teljesítette a versenyt. Marokkó stabilan hozta otthoni formáját és szép programokkal hálálta meg Borka precíz lovaglásait. Bolivar fokozatosan felengedett az első megszépítéséből, és a gyorsasági akadálypályán már megmutatta, hogy ha több versenyrutint szerez, bizony akár a mezőny első harmadában is helye lehet. Összességében nagyon hasznos volt egy világbajnokságot belülről megtapasztalni, mindketten nagyon sokat tanultunk már abból is, hogy élőben figyelhettük az éllovasokat. Rengeteg kapcsolatot szereztünk és egyértelművé vált, hogy miben kell javítanunk a felkészülés során, melyek a hiányosságaink, melyek az erősségeink. Bár idehaza még a kezdetek kezdetén jár a munkalovaglás, mégis jó az út, amin haladunk, hiszen a világ legjobb munkalovasai között sikeresen helytálltunk! Köszönjük mindenkinek, aki támogatott bennünket ezen az úton, legfőképpen családunknak. Természetesen máris elindult a tervezés a következő nagy eseményre, az Európa-bajnokságra, amit 2024-ben Milánóban rendeznek majd, és amire minden támogatást szívesen fogadunk. Ha van olyan olvasónk, akinek felkeltettük érdeklődését a munkalovaglás iránt, annak érdemes ellátogatnia a honlapunkra (www.wehun.hu), illetve csatlakoznia Facebook-csoportunkhoz (Working Equestrian Hungary group), ahol a vb-ről számtalan érdekességet és fotót oszthatunk meg.

Kappel Edit